

Monumentnummer*: 509335

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **11 maart 1998**
Kadaster deel/nr **82972/172**

Woonplaats* **Katwijk** Gemeente* **Katwijk** Provincie* **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Katwijk aan Zee** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Katwijk** Sectie* **B** Kadastraal object* Appartement aanduiding **7005** Grondperceel **7005**

Omschrijving**

Inleiding

Het GEMEENTEHUIS van Katwijk in de stijl van het zakelijk- Expressionisme met bijbehorend TOEGANGSHEK in 1932 gebouwd naar een bekroond prijsvraag ontwerp van de Rotterdamse architectencombinatie B. Hooykaas en M. Lockhorst. Dezelfde architecten ontwierpen ook het interieur, inclusief het meubilair voor de representatieve ruimtes. Het oorspronkelijke interieur is gedeeltelijk goed herkenbaar bewaard gebleven. De glas-in-loodramen, die zijn vervaardigd door Atelier De Lint uit Delft, zijn ontworpen door de kunstenaar Paul Blom die ook de wandschilderingen in het gebouw maakte. De Katwijkse aannemers A.J. en Abr. Ouwehand voerden het werk uit.

NB In 1929 schreef het gemeentebestuur van Katwijk een prijsvraag uit voor het ontwerpen van een nieuw gemeentehuis. Uit de 121 inzendingen koos een jury van drie architecten (W. Verschoor, A.P. Smits en H. v.d. Kloot Meijburg) het ontwerp van Hooykaas en Lockhorst. De zakelijk-expressionistische bouwstijl is indirect geïnspireerd op de architectuur van de Amerikaanse architect F.L. Wright, die wordt gekenmerkt door in- en uitspringende blokvormige bouwmassa's onder overstekende kappen. Horizontaliteit overheerst in de vensterreeksen, bordessen en balkons en de opvallende in cremekleur geschilderde gootlijsten. De toren is als vertikaal element een verwijzing naar de architectuur van W.M. Dudok, evenals het gebruik van de smalle baksteen en de terugliggende voeg.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het samengestelde bouwvolume van het gemeentehuis verradt de verschillende functies van het gebouw. Het verhoogde uitspringende bouwlichaam omvat de representatieve ruimtes; de entreehal met trappenhuis, vertrekken van burgemeester en secretaris en de raadszaal. Rechts van de ingang de éénlaagse trouwzaal en links het kantoorgedeelte met loketfunctie op de begane grond, geflankeerd door de toren. Aan de kant van de Julianalaan de voormalige bodewoning die in 1973 is verbouwd tot werkvertrekken. De in 1973 aan de achterzijde aangebouwde L-vormige vleugel is voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Het gemeentehuis staat op een door lage tuinmuren omgeven geplantsoeneerd terrein in de hoek van de Zeeweg en de Julianalaan. De voorgevel met de hoofdentree grenst aan de Zeeweg. Rond het gebouw een tuin met gazon en een ronde vijver met fontein, afgesloten door laag gemetseld muurtje met eenvoudige houten toegangshekken. De hoofdtoegang tot het terrein wordt gevormd door een houten hek tussen gemetselde hekpijlers met lantaarns. Vanaf dit hek voert een rechte, door gemetselde bloembakken geflankeerde laan naar de hoofdingang van het gebouw.

Omschrijving

Het samengesteld bouwlichaam van het GEMEENTEHUIS heeft een onregelmatige L-vormige plattegrond en telt twee bouwlagen en kapverdieping boven het sousterrain. Het samengestelde schild-zadeldak met overstekken is gedekt met zwart verglaasde kleine Romaanse pannen. De gevels zijn tot de waterdorpels van de begane grondvensters opgetrokken in een paarsrode baksteen van Hilversums formaat en daarboven in geelbruine baksteen van hetzelfde type in Vlaams verband. Rechtgesloten gevelopeningen met (deels samengestelde) stalen vensters en glasdeuren onder betonnen lateien en luifels met een gefrijnde voorkant. De dagkanten van de gevelopeningen in de voorgevel zijn bekleed met roodbruine tegels en een decoratieve rand van wit en blauw geglazuurde tegels. In de trouwzaal, de raadszaal en het trappenhuis gebrandschilderde glas-in-loodramen met figuratieve voorstellingen. De voorgevel (noord) wordt gedomineerd door het hoge naar voren springende bouw volume met ingangsrisaliet onder steekkap. Een trap van zes treden leidt naar de dubbele houten glasdeur met decoratief bronzen traliewerk. De deuren worden geflankeerd door twee in terracotta uitgevoerde heraldische leeuwen. Boven de ingang een ver overstekend breed gemetseld balkon en drie dubbele stalen balkondeuren met glas-in-lood onder een doorlopende betonnen latei. In de drie grote traplichten boven de latei gebrandschilderd glas. Aan weerszijden van de hoofdingang twee stalen deurpartijen onder betonnen luifels die via gemetselde bordessen met bloembakken toegankelijk zijn. Op het linker bordes een (vernieuwde) lantaarn. In de voorgevel van de trouwzaal drie vensters met glas-in-lood bovenlichten onder een doorlopende betonnen latei. De voorgevel van het kantoorgedeelte wordt geleed door horizontale reeksen van acht stalen vensters, op de begane grond onder doorlopende betonnen latei en op de verdieping onder overstekende daklijst. In het dakschild vier kleine driezijdige dakkapellen. De toren heeft een rechthoekig grondplan onder overstekend schilddak, aan één zijde geflankeerd door een hoge schoorsteenpartij. In de toren vier kleine trapsgewijs geplaatste glas-in-loodvensters en onder de kap een samengesteld hoekvenster. Op de noordoost- en zuidwestzijde van de toren is het toreuurwerk gesitueerd. Ook de achtergevel (zuid) van het gemeentehuis wordt gedomineerd door het verhoogde bouwlichaam, waarin zich op de verdieping de raadszaal met balkon bevindt. Onder het balkon een bordes met twee trappen waarop twee stalen deurpartijen uitkomen. De gevel van de raadszaal telt vijf vensters en twee balkondeuren met gebrandschilderde glas-in-loodramen. De achtergevel van de trouwzaal bevat drie draairamen tussen muurdammen in rode baksteen. Onderin deze gevel een entree naar het souterrain. In de achtergevel van het kantoorgedeelte souterrainvensters met roedenverdeling en een uitkragende verdieping op betonnen latei. Grote vensters met samengestelde stalen kozijnen op begane grond en verdieping. In het schilddak van het hoge bouwvolume kleine puntvormige dakkapelletjes. In de voormalige bodewoning zijn de oorspronkelijke stalen vensters vervangen en resteert een oorspronkelijke houten deur links van de traptoren.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Interieur

Van het oorspronkelijke interieur zijn met name de entreehal met trappenhuis, de trouwzaal en de raadszaal redelijk gaaf en herkenbaar bewaard gebleven. De wandbetimmeringen in deze ruimten zijn in de loop der jaren in stijl gerestaureerd. Het tochtportaal en de entreehal zijn voorzien van een in geometrische patronen gelegde marmeren vloer (bruin/beige-zwart). De gepleisterde wanden en kolommen van de hal en het trappenhuis hebben een zwart marmeren plint en hoge lambrizing van geel-bruine tegels (Singirte) voorzien van accenten in fel blauw en rood geglaazuurde baksteen. Tegenover de entree een zitje met wandbankjes. In de hal dubbele houten glasdeuren met glas-in-lood en houten kamerdeuren met kleine gekleurde glas-in-loodvenstertjes. Met marmer beklede dubbele trap naar r bordes ter hoogte van het balkon, boven de balkondeuren drie grote gebrandschilderde glas-in-loodramen. Het middelste raam verbeeldt de bedrijvigheid in Katwijk; de visserij en de tuinbouw. In het rechter raam een afbeelding van prinses Juliana en het jaartal 1932. Op het linker raam de vrouwe van Wassenaer, gravin de Ligne, dorpsvrouwe van Katwijk, het wapen van Wassenaar en het jaartal 1526. Vanaf het bordes gaat één centrale trap naar de hal op de verdieping met wandbetimmering en zitbank onder een triptiek waarop de voornaamste bronnen van bestaan (visserij en tuinbouw) in Katwijk staan afgebeeld. Op de vloer in patroon gelegd linoleum. In de trouwzaal onder meer een wandbetimmering, parketvloer en gepleisterd plafond met koof en spiegel. Op de gebrandschilderde glas-in-loodramen in de westgevel personificaties van Arbeid, Vertrouwen en Toewijding, de drie deugden van het huwelijk. De gebrandschilderde glas-in-loodramen in de raadszaal verbeelden personificaties van de zeven deugden die betrekking hebben op de overheidszorg: schoonheid (aestetica), wijsheid (salomo sapientia), gerechtigheid (justitia), onverschrokkenheid (intrepiditas), voorzichtigheid (prudencia), liefdadigheid (caritas) en grootmoedigheid (magnanimitas). In de hal, gangen, trouw- en raadszaal originele verchroomde wand- en plafondarmaturen. Op de begane grond van het kantoorgedeelte zijn de oorspronkelijke tegelvloer en de tegellambrizing met houten wandbanken bewaard gebleven. In de burgemeesterskamer een geschilderd fries waar op de belangrijkste ambachten en bedrijven in Katwijk staan afgebeeld. Een deel van het oorspronkelijke voor het gemeentehuis ontworpen meubilair is in de trouw- en raadszaal bewaard gebleven. Recht voor de hoofdingang van het gebouw een eenvoudig houten hek tussen gemetselde hekpijlers met daarop grote lantaarns met melkglas. Aan weerszijden lagere muurtjes bekleed met roodbruine tegels en afgedekt met zwart geglaazuurde tegels.

Waardering

Uit 1932 daterend gemeentehuis van Katwijk met bijbehorende onderdelen in in- en exterieur in zakelijk-expressionistische trant is van algemeen belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde als voorbeeld van eigentijdse raadhuisbouw. Het gebouw is van algemeen architectuurhistorisch belang als kenmerkend en als representatief voorbeeld uit het late oeuvre van de architecten Hooijkaas en Lockhorst.

Het exterieur van het gemeentehuis is in hoge mate gaaf in hoofdvorm, detaillering en materiaalgebruik. Inwendig is een deel van het oorspronkelijke interieur bewaard gebleven. Het pand heeft voorts situationele waarde vanwege het beeldbepalende front met hoge toren op de hoek van de Zeeweg in Katwijk aan Zee.

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdel

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument